

TÜRKİYE UN SANAYİCİLERİ FEDERASYONU

OCAK-MAYIS 2011 DÖNEMİ TÜRKİYE UN İHRACATI RAPORU

TÜRKİYE UN SANAYİCİLERİ FEDERASYONU

UN İHRACATI RAPORU

Türkiye 2011 yılının ilk beş ayında, şimdiye kadar 75 ülkeye un ihraç ederek, karşılığında 324,3 milyon ABD doları gelir elde etmiştir. Bu yaklaşık 679.123,9 ton una tekabül etmektedir. Türkiye; dünya ve yurt içi piyasalardaki olumsuz koşullara rağmen, geçen yıl gösterdiği çabayı ve elde ettiği başarıyı bu yıl yüksek reelte beklentisi ile daha da artırarak kürsüdeki yerini yukarılara taşımayı hedeflemektedir.

Bu yılın istatistikleri de bu hedefin ne kadar yerinde olduğunu doğrular niteliktedir. Geçtiğimiz yılın bu döneminde 732.751,8 ton un ihracatına karşılık elde edilen gelir 210,9 milyon ABD dolarıdır ki bu da geçen yıla oranla elde ettiğimiz gelirin yaklaşık %53,8 arttığını gösterir. Geçen yıla oranla miktardaki azlığa rağmen artan gelir ise ihracat pazarlarında Türkiye'den daha fazla kaliteli un talebi olduğuna yönelik işaretleri bize göstermektedir. 2011/2012 reelte artışı beklentisi ve buğday kalitesinde beklenen iyileşme 2011 yılının kalan ayları için ihracata yönelik iyimser beklentilerimizi artırmaktadır.

2010 ve 2011 tarihleri güncel ihracat verilerinin aylık karşılaştırılmasında da gerek bölgesel pazarlar gerekse ülke sıralamasında çok büyük farklılıklar görülmemektedir

Uluslararası Hububat Konseyi'nin 30 Haziran 2011 tarihli raporuna göre 2011–2012 sezonu tahminine göre dünya hububat üretimi 1 milyar 800 milyon ton civarında seyredecek. Tahminlere göre AB'de hasat miktarı azalacak olmasına rağmen, ABD, Güney Asya ve BIS ülkelerinde artış gözlenecektir. Geçen yıl BIS ülkelerinde yaşanan ciddi düşüşün ardından, dünya çapında hububat miktarı %2,1 oranında artarak 2008–2009 ve 2009–2010 değerlerine geri dönecektir. Dünya hububat ticareti de artış göstererek 245 milyon ton civarında olacaktır.

Hububat Konseyinin son gözden geçirmeleriyle dünya un ticareti hem ihracat hem ithalat tarafında görece olarak küçük değişiklikler göstermiştir.

2010 yılında, ihracatçılar arasında en çarpıcı artış iklimsel problemler içerisinde mücadele eden Rusya tarafından kaydedilmiştir. Rusya’da un ihracatı 2010 yılında 10.000 ton olarak tahmin edilmesine rağmen, bu sezon 500.000 ton olarak gerçekleşmiştir. Rusya’nın; 5 Ağustos 2010 tarihinde TUSAF heyetinin St. Petersburg’da düzenlediği “Buğday ve Un” konulu kongre sırasında, yangınlar ve kuraklık nedeniyle yürürlüğe koyduğu buğday ihracat yasağı, Rusya’nın un ihracatındaki genişlemesinin başlıca nedeni olmuştur.

Şu anda Rusya’da buğday fiyatları (devlet desteği ve ihracat yasağı) nedeniyle çok düşük düzeyde bulunuyor. 1 Temmuz 2011 tarihi itibarıyla ihracat yasağı kalkmış olmasına rağmen Rusya tedbiri elden bırakmamak istemektedir. Bildiği üzere, bu haberin alındığı ilk günden bugüne kadar buğday fiyatlarında düşüşler görülmüş durumdadır. Rusya’nın bu kararı dışında, hava koşullarının iyileşmiş olması da bu durumun temel sebebidir. Uluslararası Hububat Birliği rakamlarına göre buğday fiyatları ABD 2HRW 295,80 \$/ton, Fransız Ekmeklik buğday 288,90 \$/ton şeklindedir.

2010–2011 dönemi zarfında, Orta Doğu ve BIS ülkelerinin artan un talebi Kazakistan ve Türkiye’ye fayda sağlamıştır.

Dünya’nın lider un ihracatçısı Kazakistan, 2009–2010 döneminde beklentilerin 200,000 ton üzerinde 3,5 milyon ton ihracat gerçekleştirmiştir.

Hububat Konseyi verilerine göre, Dünya'nın ikinci büyük un ihracatçısı Türkiye'nin buğday karşılığı un ihracatı 2009–2010 yılları için 2,6 milyon ton olurken, 2011 yılı Ocak-Mayıs döneminde 680 bin ton civarında olmuştur.

TABLO I: TÜRKİYE'NİN YILLARA GÖRE BUĞDAY UNU İHRACATI

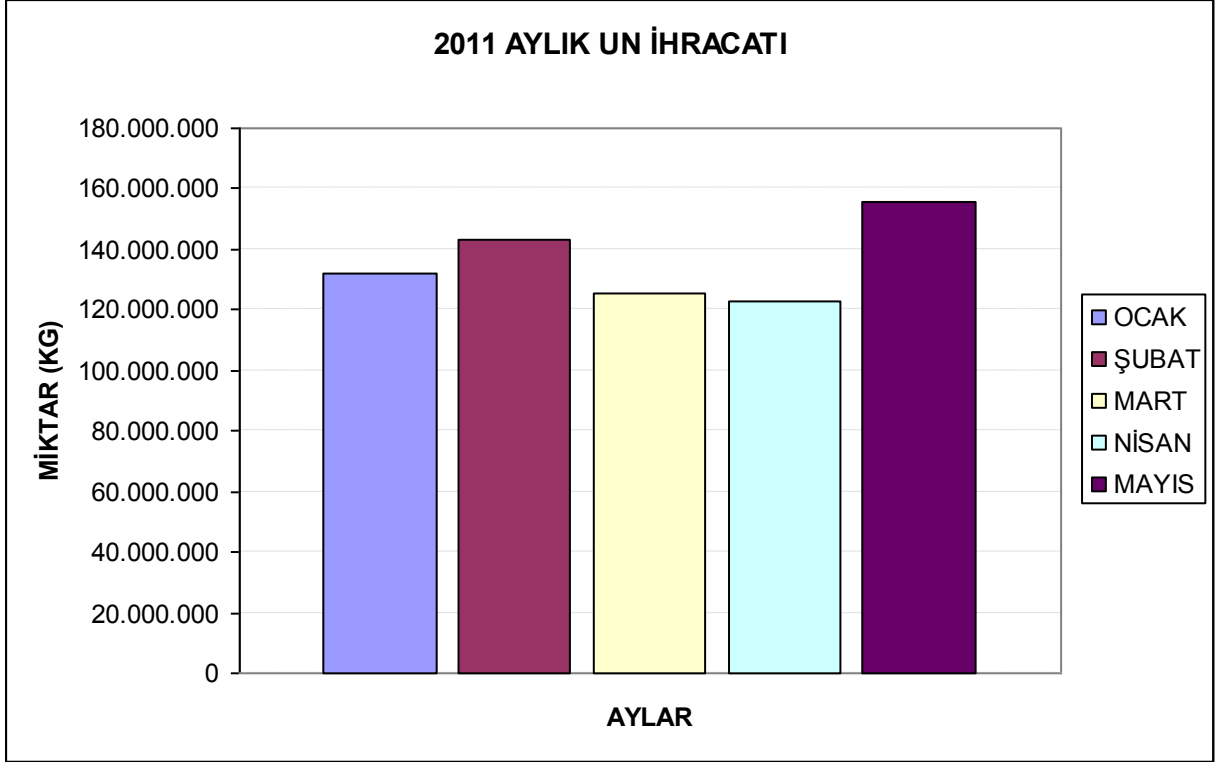
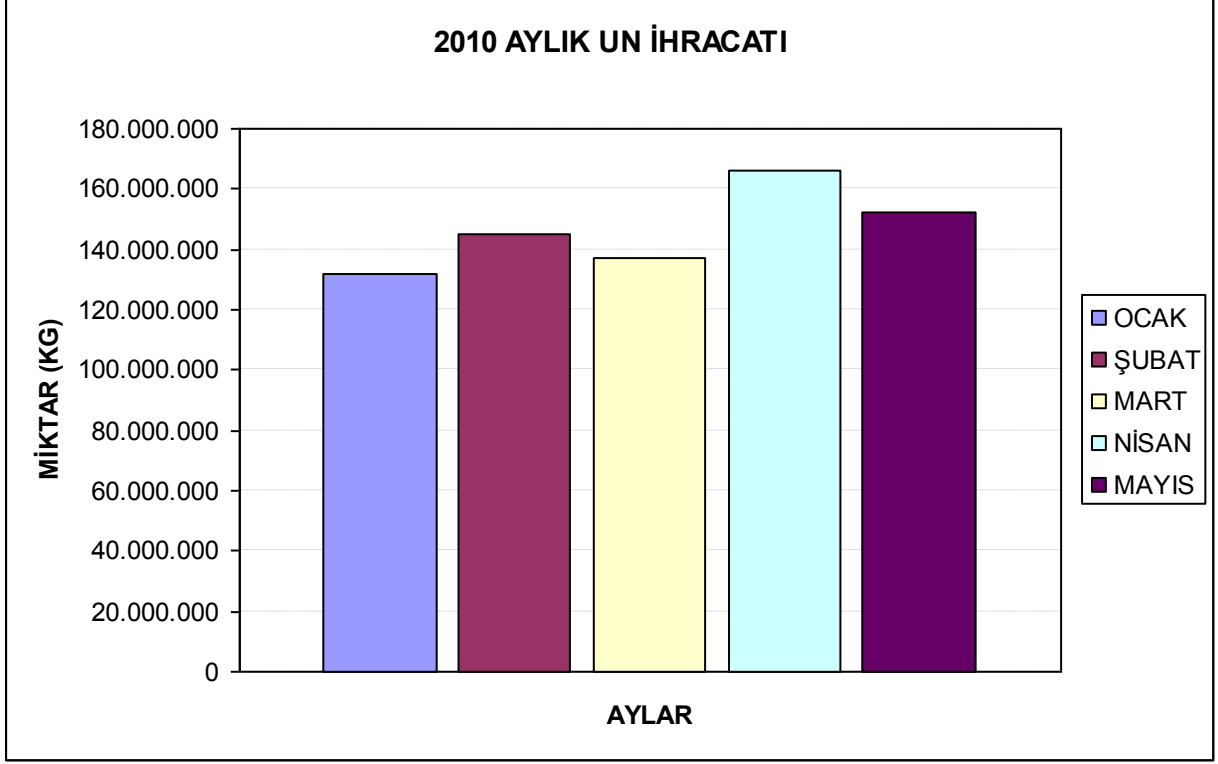
<u>Yıl</u>	<u>Miktar(ton)</u>	<u>Değer(\$)</u>	<u>BirimFiyat(\$/ton)</u>
2004	786.054	197.487.303	251
2005	1.980.053	426.152.222	215
2006	1.250.115	272.849.665	218
2007	1.216.893	424.485.702	349
2008	1.213.277	617.975.617	509
2009	1.810.497	591.337.143	322
2010	1.861.651	609.454.908	327
2011(*)	679.124	324.279.514	480

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

(*) 2011 Ocak-Mayıs Dönemi

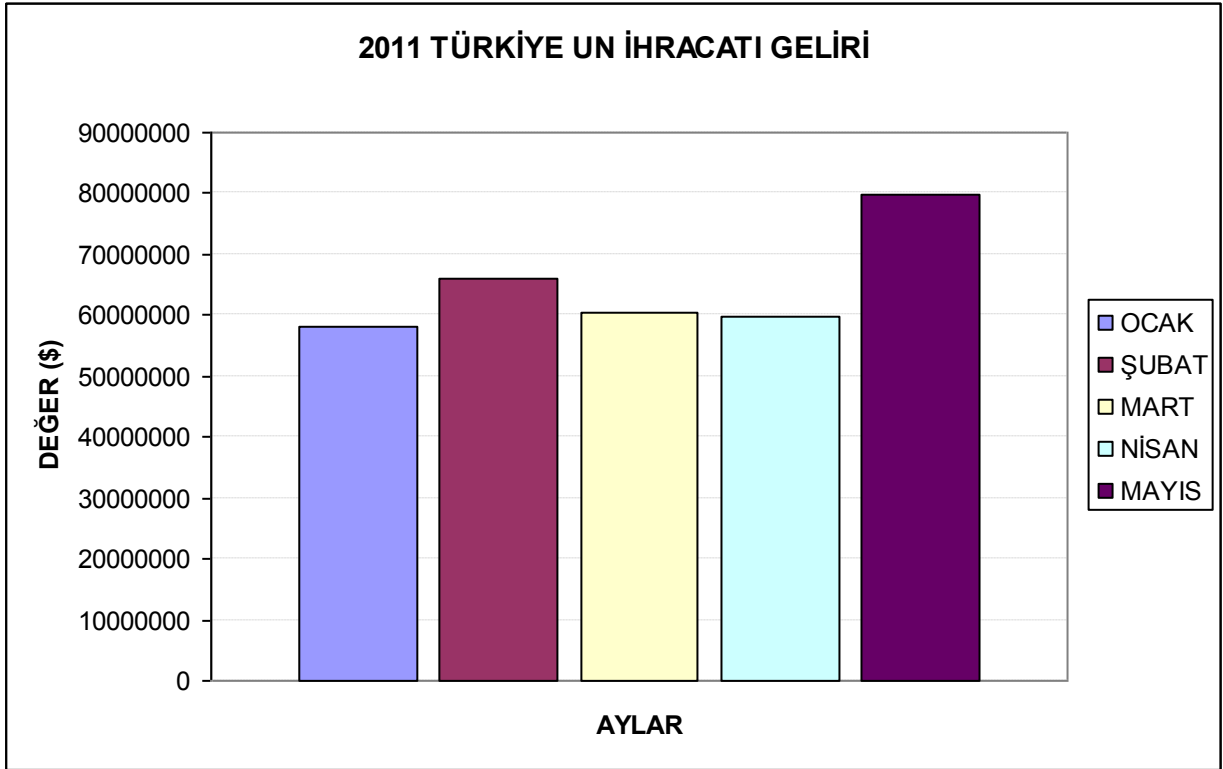
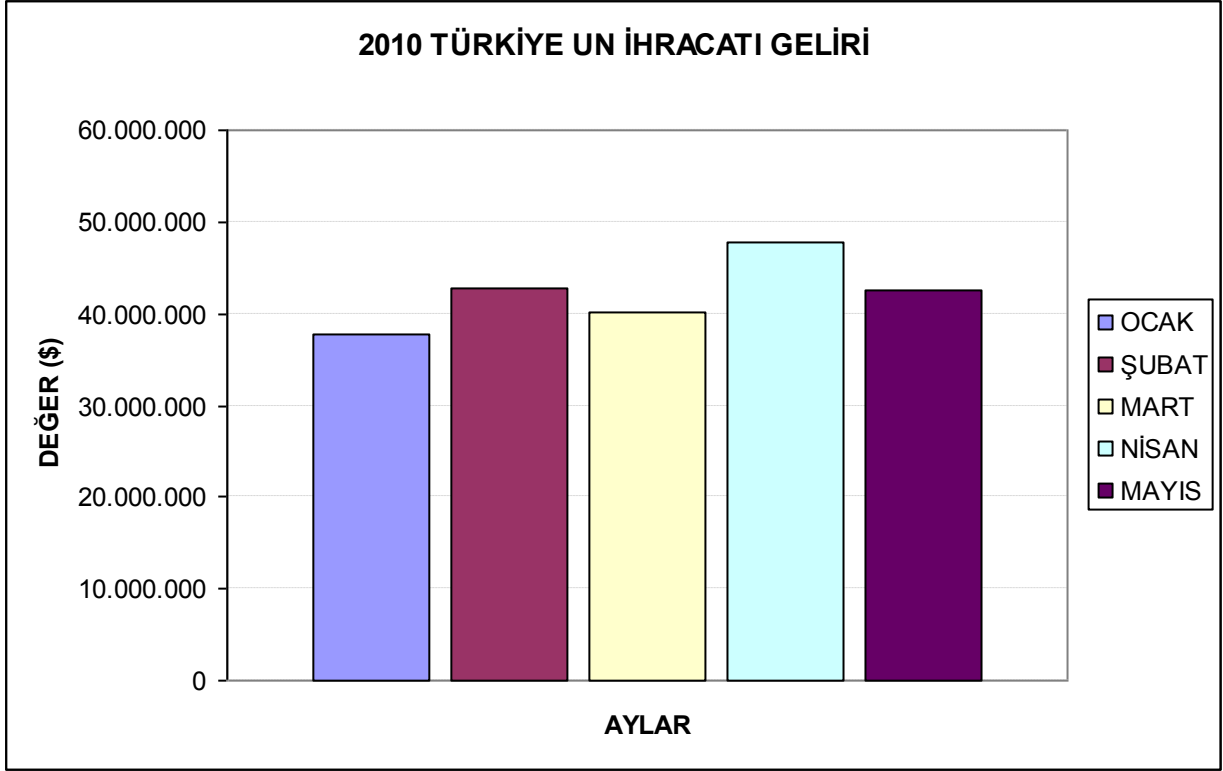

GRAFİK I: TÜRKİYE’NİN 2010–2011 OCAK-MAYIS DÖNEMİ BUĞDAY UNU İHRACATI

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

GRAFİK II: TÜRKİYE’NİN 2010–2011 OCAK-MAYIS DÖNEMİ BUĞDAY UNU İHRACAT GELİRİ

2004 – 2010 yılları arasında Türkiye'nin ihracat pazarları; Orta Doğu, Uzak Doğu Asya ve Afrika ülkelerinden oluşmaktadır. 2004 yılında itibaren en önemli ihracat pazarımız Irak'tır. Dünya'da ihracat şampiyonu olduğumuz 2005 yılında toplam ihracatımızın % 58'ni Irak'a yapmış bulunmaktayız. 2010 yılını dikkate aldığımızda Irak yine ilk sırada ve diğer ülke grupları; Endonezya, Filipinler, Sudan, Küba, Güney Kore, Tayland, B.A.E, Madagaskar, Gambiya ihracatımızda önemli bir yer almaktadır. 2011 yılının ilk 5 aylık periyodunda ise yine en fazla ihracatı gerçekleştirdiğimiz ülke 288,1 bin ton un ile Irak olmuştur.

2009–2010 yılı Türkiye buğday unu ihracatı verilerinde dikkati çeken bir nokta; 2009 yılında Küba, Gine, Zimbabve ve Rusya'ya ihracımız yokken; 2010 yılında; Küba'ya 25,3 milyon kg, Gine'ye 7,68 milyon kg, Zimbabve'ye 3,9 milyon kg ve Rusya Federasyonu'na ise 670.000 kg un ihracatı yapılmış olmasıdır. 2011 yılının ilk 5 ayında ise Irak 288 milyon ton ile ülkemiz ihracatındaki liderliğini korurken, Endonezya (133 milyon ton) ve Filipinler (37 milyon ton) ile 2. ve 3. sıradaki yerlerini korumuşlardır.

TABLO II: TÜRKİYE'NİN UN İHRACATI, DEĞER BAZINDA İLK ON ÜLKE

Yıl	Ülke	Miktar (kg)	Değer (\$)
2010	Irak	818.454.487	295.468.609
	Endonezya	462.005.709	131.270.145
	Filipinler	100.128.805	27.716.328
	Sudan	36.459.450	11.779.234
	Tayland	36.673.835	11.652.873
	Gambiya	35.517.750	10.228.980
	Madagaskar	32.403.000	9.375.729
	B.A.E.	28.716.626	8.794.496
	Küba	25.300.000	6.810.100
	Güney Kore	18.255.720	6.391.164
	Toplam	1.593.915.382	519.487.658

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TABLO III: TÜRKİYE’NİN UN İHRACATI, 2010–2011 OCAK-MAYIS KÜMÜLATİF, DEĞER BAZINDA İLK ON ÜLKE

Yıl	Ülke	Miktar (kg)	Değer (\$)
2010	Irak	305.923.623	95.768.313
	Endonezya	144.084.209	35.850.028
	Filipinler	62.715.775	16.191.965
	Sudan	32.709.450	10.712.286
	Madagaskar	20.346.000	5.375.224
	Tayland	13.652.735	3.999.029
	Güney Kore	10.939.720	3.718.138
	Küba	13.200.000	3.603.600
	Gambiya	14.578.500	3.548.028
	Yemen	13.731.000	3.495.555
	GENEL TOPLAM	732.751.794	210.856.305
2011	Irak	288.131.620	147.511.456
	Endonezya	132.658.750	51.340.672
	Libya	33.047.848	22.344.781
	Filipinler	36.757.250	15.083.396
	İsrail	28265770	12.702.719
	Madagaskar	16.425.000	7.278.821
	Gambiya	14.465.000	6.672.700
	Pakistan	4320360	6.194.405
	Gine	11.236.500	5.016.205
	Sudan	10.322.000	4.800.477
	GENEL TOPLAM	679.123.886	324.279.514

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2004 – 2010 yılları arasında Türkiye’nin ihraç pazarları; Orta Doğu, Uzak Doğu Asya ve Afrika ülkelerinden oluşmaktadır. 2004 yılında itibaren en önemli ihracat pazarımız Irak’tır. Dünya’da ihracat şampiyonu olduğumuz 2005 yılında toplam ihracatımızın % 58’ni Irak’a yapmış bulunmaktayız. 2010 yılını dikkate aldığımızda Irak yine ilk sırada ve diğer ülke grupları; Endonezya, Filipinler, Sudan, Küba, Güney Kore, Tayland, B.A.E, Madagaskar, Gambiya ihracatımızda önemli bir yer almaktadır.

2009–2010 yılı Türkiye buğday unu ihracatı verilerinde oldukça dikkat çeken bir nokta mevcut. 2009 yılında Küba, Gine, Zimbabve ve Rusya’ya ihracatımız yokken; 2010 yılında; Küba’ya

13,2 milyon kg, Gine'ye 1,5 milyon kg, Zimbabve'ye 0,8 milyon kg ve Rusya Federasyonu'na ise 0,7 milyon kg un ihracatı yapılmış olmasıdır. Bu yıl Ocak-Mayıs döneminde ise Gine ve Zimbabve'ye sırası ile 11,2 milyon kg ve 2,5 milyon kg ihracatımız olmuştur.

Kazakistan ve Türkiye'yi karşılaştırdığımızda; 2010 yılında miktar olarak Kazakistan'ın, 2.1 milyon ton, Türkiye'nin 1.860 milyon ton un ihracı olduğunu görüyoruz. Bu miktarlar karşılığında, Kazakistan tahmini olarak 520 milyon dolar gelir elde etmişken, Türkiye 610 milyon dolara ulaşmıştır.

Bununla birlikte Kazakistan'ın ihracat pazarı incelendiğinde; Özbekistan, Tacikistan, Afganistan, Türkmenistan, Kırgızistan, Moğolistan, Azerbaycan gibi fakir, nüfus yoğunluğu fazla ve komşu yedi ülkeden oluşması dikkat çekmektedir. Türkiye ise Afrika'dan Avrupa'ya, Rusya'dan Hindistan'a kadar 100'ün üzerinde ülkeden oluşan geniş bir pazar payına sahiptir.

Ocak-Mayıs 2011 dönemine kümülatif olarak baktığımızda ihracatın değer bazında geçen senenin aynı dönemine göre 732,752 (bin ton)'dan 679,124 (bin ton)'a azalmasına rağmen, değer bazında kümülatif olarak 210,856 bin dolardan 324,280 bin dolara sıçradığımızı görmekteyiz. Bunun en büyük nedeni Irak ve Endonezya pazarında ciddi bir artış gözlenmiş olmasıdır. Irak pazarına geçen yılın aynı dönemlerinde 305,924 bin ton un ihracı olurken, bu yıl 288,132 bin ton olarak gerçekleşmiş bulunmaktadır. Endonezya'da ise geçen sene 114,084 bin ihracat olurken bu senenin ilk 5 ayında 132,659 bin ton olmuştur. Bunun yanında, Afrika pazarında Gambiya, Gine, Kenya, Orta Doğu'da İsrail bu yılın ilk 5 ayında ihracatta hareketlilik görülen ülkeler olmuştur.

Bu yıl beklentilerimiz 2005 yılındaki miktar ve 2008 yılındaki değer rekorumuzu aşmaktır. Bu yılki rekor beklentimizin yüksek olması, yurt dışı pazarların uygunluğu ve kaliteli buğdayın gerek iç pazar gerekse dış pazarlardan uygun koşullarla elde edilebilme yönündeki gelişmeler sektörümüzün bu beklentilerini desteklemektedir.

TABLO IV: TÜRKİYE'NİN BUĞDAY UNU İHRACATI

Ülke	2010 OCAK-MAYIS		2011 OCAK-MAYIS	
	Miktar (kg)	Değer (\$)	Miktar (kg)	Değer (\$)
A.B.D.	53.490	24.088	24.400	13.797
Afganistan	79.750	25.743	3.250	2.621
Almanya	3.000	1.021	0	0
Angola	0	0	373.000	165.452
Arjantin	600	474	0	0
Arnavutluk	12.075	4.515	3.324.000	1.259.242
Avustralya	2.000	1.614	1.200	893
Azerbaycan	276.810	98.647	681.199	346.117
B.A.E.	7.552.406	2.150.118	6.656.458	2.891.923
Bahreyn	24.000	8.112	0	0
Barbados	0	0	21.016	10.566
Belçika	7.875	5.095	0	0
Benin	255.000	76.691	6500	2.080
Brezilya	1.109	383	0	0
Bulgaristan	0	0	10.000	7.467
Bursa S.Bölge	650	367	42.200	24.628
Cezayir	2.042.500	541.058	2.365.000	982.658
Cibuti	7.956.600	2.226.687	4.522.000	1.850.492
Çad	576.000	177.351	528.000	226.440
Danimarka	3.000	1.350	0	0
Dominik Cum.	24.000	7.883	490.000	277.873
Ege Serbest Bölge	3.000	1.968	10900	6.944
Ekvator Ginesi	116.500	33.510	2.000	1.291
Endonezya	144.084.209	35.850.028	132.658.750	51.340.672
Filipinler	62.715.775	16.191.965	36.757.250	15.083.396
Filistin	10.451.000	3.094.574	7.130.500	3.164.765
Gabon	3.200	1.349	2.400	1.389
Gambiya	14.578.500	3.548.028	14.465.000	6.672.700
Gana	5.620.000	1.445.584	6.076.800	2.421.172
Gine	1.517.600	408.606	11.236.500	5.016.205

Güney Afrika	528.165	162.174	360.000	162.632
Güney Kore	10.939.720	3.718.138	3.676.750	1.834.890
Gürcistan	86.000	22.786	0	0
Haiti	10.731.880	3.285.077	7.723.500	3.716.041
Hindistan	0	0	630.000	299.300
Hollanda	0	0	1.000	550
Hong Kong	24.000	8.050	219	125
Irak	305.923.623	95.768.313	288.131.620	147.511.456
İngiltere	85.936	59.982	95.808	69.135
İran	10.500	10.500	0	0
İsrail	9.542.414	2.596.130	28.265.770	12.702.719
K.K.Türk.Cum.	1.297.730	429.543	3.090.275	1.509.252
Kamerun	365.500	96.821	0	0
Katar	272.500	91.149	22.500	8.625
Kazakistan	37.000	36.456	0	0
Kenya	1.162.000	304.459	11.054.000	4.536.307
Kiribati	22.500	6.525	0	0
Komorolar	0	0	164.000	77.470
Kongo	256.250	81.491	0	0
Kosova	2.040	561	24.000	10.709
Kostarika	48.000	16.320	246.200	124.927
Küba	13.200.000	3.603.600	0	0
Liberya	0	0	102.000	52.576
Libya	387.624	123.341	33.047.848	22.344.781
Lübnan	504.768	136.642	141.052	79.623
Madagaskar	20.346.000	5.375.224	16.425.000	7.278.821
Malavi	1.148.000	349.410	645.000	298.635
Maldivler	4.371.600	1.483.896	0	0
Malezya	5.122.500	1.217.555	4.910.000	1.865.836
Mali	0	0	216.000	94.061
Malta	24.000	7.129	0	0
Maritus	35.050	8.938	11.200.000	4.749.800
Menemen Deri S.Bölge	5.600	3.663	5.550	3.944

Mersin Serbest Bölge	1.175.000	259.618	540.000	245.430
Mısır	66.000	23.430	0	0
Moldova	0	0	40.920	20.460
Mozambik	4.440.000	1.176.419	383.520	194.661
Nijer	0	0	226.000	122.480
Pakistan	0	0	4.320.360	6.194.405
Romanya	0	0	1.000	1.406
Samoa	0	0	73.000	35.295
Senegal	200	200	0	0
Sierra Leone	647.736	192.296	403.876	189.041
Singapur	5.462.300	1.364.778	2685750	1.129.047
Sudan	32.709.450	10.712.286	10.322.000	4.800.477
Suriye	3.290.000	854.895	1.038.650	407.970
Suudi Arabistan	2.258.500	791.378	3.510.200	1.818.316
Şeyseller	72.000	19.695	0	0
Tacikistan	500	400	0	0
Tanzanya	5.265.250	1.418.881	3.091.700	1.396.265
Tayland	13.652.735	3.999.029	8.773.685	4.039.018
Tayvan	96.000	26.892	0	0
Togo	24.000	6.723	250.000	122.473
Tonga	0	0	386.000	195.390
Türkmenistan	8.750	8.091	6.010	11.258
Umman	1.490.000	435.439	2.016.000	856.800
Ürdün	2.850.000	817.348	357.800	135.100
Vanuatu	24.000	6.960	0	0
Vietnam	240.500	69.713	0	0
Yemen	13.731.000	3.495.555	600.000	238.370
Yeni Zelanda	17.000	9.000	35.000	24.890
Yunanistan	1.324	777	0	0
Zimbabve	788.000	235.820	2.496.000	997.964
GENEL TOPLAM	732.751.794	210.856.305	679.123.886	324.279.514